

ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

การดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (CBTA) ระยะแรก (Early Harvest)

ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (CBTA) คืออะไร

- ▶ ประเทศสมาชิกอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง 6 ประเทศ (ประกอบด้วย กัมพูชา จีน ลาว เมียนมา ไทย และเวียดนาม) ได้ให้สัตยาบันความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ในปี 2558 อย่างไรก็ตาม บทบัญญัติบางส่วนในความตกลง CBTA มีเนื้อหาที่ล้าสมัย และจำเป็นต้องปรับปรุงเพิ่มเติม
- ▶ รัฐมนตรีคมนาคมของประเทศสมาชิกอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงในฐานะสมาชิก “คณะกรรมการร่วม” ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการให้เกิดการดำเนินงานตามความตกลง CBTA ได้เห็นชอบเมื่อปี 2559 ให้มีการเริ่มใช้ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงระยะแรก (CBTA Early Harvest) ในปี 2560 เพื่อเป็นมาตรการชั่วคราว ในช่วงระหว่างดำเนินการปรับปรุงความตกลง CBTA
- ▶ ถึงแม้จะมีการออกใบอนุญาตการขนส่งหลายฉบับแล้ว การปิดด่านพรมแดนระหว่างประเทศในปี 2563 ทำให้การดำเนินการขนส่งดังกล่าวถูกระงับ
- ▶ รัฐมนตรีคมนาคมของประเทศสมาชิกอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงได้ตกลงกันในปี 2566 ที่จะกลับมาดำเนินการตาม “ความตกลงระยะแรก” อีกครั้ง โดยช่วงแรกให้เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2567 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2569
- ▶ ดูรายละเอียดเนื้อหาความตกลง CBTA ฉบับสมบูรณ์ ได้ที่ www.adb.org/sites/default/files/publication/29294/gms-cbta-instruments-history.pdf

ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงระยะแรก (CBTA Early Harvest) คืออะไร

- ▶ “ความตกลงระยะแรก” เป็นไปตามบันทึกความเข้าใจ (MOU) ที่ลงนามโดยประเทศสมาชิกอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง 6 ประเทศ ดูรายละเอียดเนื้อหาของบันทึกความเข้าใจฉบับสมบูรณ์ ได้ที่ www.greatermekong.org/ttf
- ▶ บันทึกความเข้าใจฉบับนี้อนุญาตให้ประเทศสมาชิกอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงแต่ละประเทศสามารถออกใบอนุญาตการขนส่ง (Permits) และเอกสารนำเข้าชั่วคราว (TADs) สำหรับรถขนส่งสินค้าและผู้โดยสารไม่ประจำทางที่ได้รับการคัดเลือกจำนวนไม่เกิน 500 ฉบับ
- ▶ กำหนดให้ใช้ยานพาหนะดังกล่าวได้ในเส้นทางและจุดผ่านแดนที่กำหนดไว้ภายใต้พิธีสาร 1 ของความตกลง CBTA ซึ่งได้มีการขยายขอบเขตเพิ่มเติมในปี 2566 ทั้งนี้ สำหรับประเทศลาว ในเบื้องต้น ได้กำหนดให้สามารถทำการขนส่งเข้าออกประเทศได้เฉพาะ ณ จุดผ่านแดน บ่อเต็น ห้วยทราย แดนสะหวัน และสะหวันนะเขต ตามเส้นทางหลวง (national route) หมายเลข 3 หมายเลข 9 และหมายเลข 13 ส่วนประเทศเมียนมาอาจจะเข้าร่วม “ความตกลงระยะแรก” ก่อนปี 2570 (โปรดดูข้อมูลเรื่องดังกล่าวได้ที่ www.greatermekong.org/ttf)
- ▶ กำหนดให้ยานพาหนะต้องพกพาใบอนุญาตการขนส่ง และเอกสารนำเข้าชั่วคราว (TAD) ฉบับจริง ที่ออกให้โดยหน่วยงานที่มีอำนาจของประเทศต้นทางของพาหนะนั้น ๆ (หมายถึงประเทศที่ยานพาหนะนั้น ๆ ขึ้นทะเบียน) และสามารถอยู่ในประเทศสมาชิกได้ไม่เกิน 30 วัน ในแต่ละครั้งของการเดินทาง
- ▶ เอกสารนำเข้าชั่วคราว (TAD) เสมือนเป็น “หนังสือเดินทาง” ประจำยานพาหนะ จะต้องได้รับการตรวจสอบตราจากศุลกากรของประเทศเจ้าบ้านทั้งขาเข้าและขาออก เพื่อให้แน่ใจว่าอยู่ในประเทศนั้น ๆ ไม่เกิน 30 วัน
- ▶ ไม่มีกำหนดจำนวนครั้งของการสัญจรข้ามไป-มาระหว่างชายแดนแต่อย่างใด
- ▶ ดูตัวอย่างใบอนุญาตการขนส่ง และเอกสารนำเข้าชั่วคราว (TAD) ได้ที่ www.greatermekong.org/ttf

- ▶ ข้อกำหนดในความตกลง CBTA สำหรับการขนส่งสินค้าผ่านแดน (โดยได้รับการยกเว้นอากรตามการควบคุมด้านศุลกากร) มิได้รวมไว้ใน “ความตกลงระยะแรก” ซึ่งในส่วนนี้ หมายถึง แม้ว่ายานพาหนะจะได้รับอนุญาตให้สามารถสัญจรข้ามแดนได้ โดยไม่ต้องชำระภาษี และอากร และไม่จำเป็นต้องวางเงินประกันทางด้านศุลกากร ก็ตาม แต่การดำเนินการเกี่ยวกับสินค้าต่าง ๆ จะต้องเป็นไปตามพิธีการศุลกากรที่ดำเนินการอยู่ ณ ปัจจุบัน (ได้แก่ มาตรฐานการนำเข้า/ส่งออกโดยการชำระภาษี และอากร การขอคืนภาษีอากร หรือการขอร้องรับภาษีอากรชั่วคราวโดยการริเริ่มมาตรการขนส่งของประเทศ หรือระบบอื่น ๆ ตามข้อตกลงแบบทวี หรือพหุภาคี ที่เป็นการดำเนินการระหว่างประเทศที่มีการดำเนินการนั้น ๆ อยู่)

ผู้ประกอบการขนส่งระหว่างประเทศจะขอรับใบอนุญาตการขนส่ง (Permits) และเอกสารนำเข้าชั่วคราว (TADs) ได้อย่างไร

- ▶ ในประเทศสมาชิกอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงบางประเทศ มีการกำหนดหน่วยงานที่มีอำนาจในการออกใบอนุญาตการขนส่ง และเอกสารนำเข้าชั่วคราว (TAD) เป็นหน่วยงานเดียวกัน ขณะที่ในบางประเทศ เป็นหน่วยงานที่แตกต่างกัน
- ▶ สำหรับประเทศไทย สามารถขอรับใบอนุญาตการขนส่งได้จากกรมการขนส่งทางบก

กรมการขนส่งทางบก

เลขที่ 1032 ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 ประเทศไทย

โทรศัพท์ : +66 (2) -271-8407-9 และโทรสาร : +66 (2) -271-8409

ในส่วนของเอกสารนำเข้าชั่วคราว (TADs) ขอรับได้จากกรมศุลกากร

กรมศุลกากร

เลขที่ 1 ถนนสุนทรโกษา คลองเตย กรุงเทพฯ 10110 ประเทศไทย

โทรศัพท์ : +66 (2) -667-6652 และโทรสาร : +66 (2) -667-6944

- ▶ หน่วยงานทั้งสองแห่งนี้จะรวบรวมบัญชีใบอนุญาตการขนส่ง และเอกสารนำเข้าชั่วคราวที่ได้ออกให้แก่ผู้ประกอบการ โดยเอกสารแต่ละฉบับจะมีหมายเลขอ้างอิง ซึ่งจะช่วยให้เจ้าพนักงานของประเทศในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงติดตามและบันทึกการสัญจรไป-มาของยานพาหนะต่าง ๆ ได้
- ▶ ในการขอรับใบอนุญาตการขนส่ง และเอกสารนำเข้าชั่วคราว ผู้ประกอบการจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในข้อที่ 2, 3, 4, 5 และ 6 ตามภาคผนวกที่ 9 ของความตกลง CBTA กล่าวคือ ผู้ประกอบการจะต้อง ก) เป็นผู้ประกอบการขนส่งระหว่างประเทศที่ได้รับอนุญาตจากประเทศสมาชิกต้นทางที่ออกใบอนุญาตการขนส่งและเอกสารนำเข้าชั่วคราวไว้ โดยจะต้องมีส่วนการถือหุ้นของผู้ประกอบการของประเทศที่จัดทะเบียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 51 ข) ไม่เป็นผู้ที่ต้องคำพิพากษา หรือถูกลงโทษจากประเทศที่ออกใบอนุญาตการขนส่งและเอกสารนำเข้าชั่วคราว (TAD) โดยจะต้องไม่มีประวัติการกระทำความผิดทางกฎหมาย และไม่ได้อยู่ระหว่างการฟ้องร้องดำเนินคดี และ/หรือการล้มละลาย ค) มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์อย่างชัดเจนในการดำเนินงาน (โดยคำนึงถึงการปฏิบัติตามกฎหมาย การบริหารจัดการ ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยบนท้องถนนและการดำเนินธุรกิจการขนส่งทางถนนในประเทศที่มีแผนจะทำการเดินรถ) และ ง) มีหลักประกันและการคุ้มครองทางการเงินสำหรับการรับผิดชอบ หรือความเสียหายใด ๆ ที่เกิดขึ้นตามสัญญา และ/หรือการดำเนินงาน
- ▶ ในปี 2567 กำหนดให้ออกใบอนุญาตการขนส่ง และเอกสารนำเข้าชั่วคราวโดยไม่มีการเก็บค่าธรรมเนียมใด ๆ หลังจากเวลานั้น หน่วยงานผู้มีอำนาจออกเอกสารดังกล่าว จะพิจารณากำหนดค่าธรรมเนียมต่อไป

National Transport Facilitation Committee, Thailand

GMS Road Transport Permit¹

This document is issued in accordance with Protocol 3 and Article 23 of the Agreement between and among the Governments of the Kingdom of Cambodia, the People's Republic of China, the Lao People's Democratic Republic, the Union of Myanmar, the Kingdom of Thailand, and the Socialist Republic of Viet Nam for the Facilitation of Cross-Border Transport of Goods and People.

Permit No.

Country Code	Permit Number	Bar Code

Type of Permit/Transport Operation²: Scheduled passenger
 Non-scheduled passenger
 Cargo

1. Issuing Authority:
1.1 Name: _____
1.2 Address: _____
1.3 Contact Data³: _____

2. Beneficiary of the Permit⁴:
2.1 Name: _____
2.2 Address: _____
2.3 Contact Data: _____
2.4 Road Transport Operator's National License Number: _____⁵

3. Particulars for Scheduled Passenger Transport Operations Only:
3.1 Itinerary: _____
3.2 Frequency of operations for the beneficiary: _____
3.3 Maximum Capacity (number of seats/persons): _____
3.4 Other Restrictions: _____⁶

4. Period of Validity: from _____⁷ until _____⁷
5. Allocated Vehicle Registration Number⁸:

Prime mover/Truck/Bus	Semi-trailer	Prime mover/Truck/Bus	Semi-trailer
1		5	
2		6	
3		7	
4		8	

Place and date of Issuance: Authentication (Seal/Stamp, Signature):

ผู้ประกอบการควรทราบในประเด็นเกี่ยวข้องดังนี้

- ▶ ตามที่ได้มีการระบุไว้ในตัวบทหลักตามความตกลง CBTA และความตกลงระยะแรก ผู้ดำเนินการต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของความตกลง CBTA สำหรับการยอมรับรถ กล่าวคือ ข้อ 11-18 ของความตกลง CBTA ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ก) การจดทะเบียนยานพาหนะ ข) ข้อกำหนดด้านเทคนิคของยานพาหนะ ค) สภาพความพร้อมการรับรองด้านเทคนิค ง) ประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับสำหรับบุคคลที่สาม และ จ) ใบอนุญาตขับขี่ยานพาหนะ
- ▶ ผู้ประกอบการต้องรับทราบว่า ยานพาหนะที่นำมาใช้จะต้องมีระดับความปลอดภัยของอุปกรณ์ รวมถึงมีการปล่อยก๊าซจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงเป็นไปตามข้อกำหนดในประเทศต้นทาง และเป็นไปตามมาตรฐานเชิงเทคนิคสำหรับน้ำหนักยานพาหนะ เพล่าบรรทุก และขนาดรูปทรงตามข้อกำหนดของประเทศต้นทาง โดยข้อมูลในส่วนนี้เพิ่มเติมได้ที่ www.greatermekong.org/ttf
- ▶ ผู้ประกอบการต้องตระหนัก และเคารพต่อข้อกำหนดการควบคุมน้ำหนักของยานพาหนะ และหลักความปลอดภัยบนท้องถนนของประเทศนั้น ๆ โดยจะต้องนำหลักการเหล่านี้ไปใช้ในการกำหนดตารางเวลา และการขนส่งบรรทุกต่าง ๆ การเพิกเฉย หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าวจะส่งผลให้มีกรยกเลิกใบอนุญาตการขนส่ง รวมถึงการตัดสิทธิ์การประกอบการเดินรถของผู้ประกอบการภายใต้ความตกลง CBTA
- ▶ ผู้ประกอบการการต้องควบคุมให้ ในแต่ละเที่ยวของการสัญจรอยู่ในระยะเวลาไม่เกิน 30 วัน ในการขนส่งเข้าและออกประเทศนั้น ๆ โดยข้อกำหนดด้านเวลานี้นำมาใช้กับตู้บรรทุกสินค้าเช่นกัน การเพิกเฉย หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าวอาจส่งผลให้เกิดการเรียกค่าปรับและการลงโทษอื่น ๆ รวมถึงการยกเลิกใบอนุญาตการขนส่ง และการตัดสิทธิ์การประกอบการเดินรถของผู้ประกอบการภายใต้ความตกลง CBTA ตามที่กำหนดไว้ในความตกลงระยะแรก
- ▶ ไม่อนุญาตให้มีการดำเนินการในลักษณะการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารระหว่างจุดภายในดินแดนของประเทศภาคีสัญญา (Cabotage) (กล่าวคือ การขนส่งสินค้า หรือผู้โดยสารระหว่างจุดหมายปลายทาง 2 แห่ง ที่อยู่ภายในประเทศต้นทาง โดยผู้ประกอบการขนส่งจากประเทศสมาชิกอื่น ๆ ในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง) ผู้ประกอบการที่มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการค้าชายแดนที่ได้มีการกำหนดบทลงโทษอาจจะถูกยกเลิกใบอนุญาตการขนส่ง และถูกตัดสิทธิ์การประกอบการเดินรถของผู้ประกอบการภายใต้ความตกลง CBTA

แล้วจะเกิดอะไรขึ้นต่อไป

- ▶ “ความตกลงระยะแรก” จะเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2567 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2569 (และอาจมีการขยายระยะเวลาเพิ่มเติม)
- ▶ ประเทศสมาชิกอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง 5 ประเทศ (ไม่รวมเมียนมา) คาดว่าจะเริ่มต้นออกใบอนุญาตการขนส่ง และเอกสารนำเข้าชั่วคราวที่ได้รับการยอมรับร่วมกันโดยทันที จำนวนไม่เกิน 500 ฉบับตามที่ได้ตกลงกันไว้
- ▶ ข้อมูลล่าสุดและข่าวสารเพิ่มเติมจะประกาศผ่านเว็บ www.greatermekong.org/ttf ระหว่างการดำเนินการตาม “ความตกลงระยะแรก”
- ▶ เมียนมาได้ทำความตกลงแบบทวิภาคีภายใต้จำนวนยานพาหนะ 100 คัน กับประเทศไทย และอยู่ระหว่างเจรจาทกลงลักษณะเดียวกันกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐประชาชนจีน ก่อนเข้าร่วมความตกลงระยะแรก หรือความตกลง CBTA ฉบับปรับปรุง ภายในปี 2570

กุมภาพันธ์ 2567

สนับสนุนโดย โครงการ TA 6579

การดำเนินการตามความตกลงระยะแรกของความตกลงด้านการอำนวยความสะดวกการขนส่งในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง
และร่วมสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐบาลแห่งสหราชอาณาจักร

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสนับสนุนของธนาคารพัฒนาเอเชียในการดำเนินการตามความตกลงระยะ
แรก ติดต่อคุณ Mohammad Ehteshamul Hoque ผู้เชี่ยวชาญด้านการค้า ได้ที่ mehoque@adb.org